

David Halpern

Priprave na konec večera

Na maroških stranskih ulicah je konec zime
svetloba španska, zrak začenja nekoliko vonjati
po limonovi vegetaciji, glasove psov
in piščali pozno popoldne odnaša po dolini.

Dovolj hladno je, da stalno kurimo drva
in ostajamo v hiši. Nad nami oblaki
obljublajo zgodnji večer, zabuhli so od svetlobe,
polni, vendar se niso pripravljene pomakniti dalje.

Čeprav nepovabljen, vem, da so začeli
zgoraj pripravljati večerjo,
se njihovo kuhanje prebija do mene in me opominja
na lastni obed, še vedno nedotaknjen na pultu.

Zalite rože srkajo vsakodnevno tekočino
in na terasi temnije; ptice v kletkah,
ljubljenke tukajšnjega dečka, so zaprli
čez noč. Te noči je mogoče preživeti

ob pazljivi skrbi za ogenj, ob romanu,
ki ga ne tiskajo več, in ob postopanju med vhodnimi
vrati in zadnjim oknom, kjer opazujem, kako
mežikajo ulične svetilke, poslušam, kako se oglašajo

žabe v rečnem koritu, kjer, pravijo, da živi prelepa ženska
in zapeljuje neprevidne moške. Kozje noge ima,
in tisti, ki jo pogleda v oči, znori —
to je del tukajšnje mitologije. Pozna zima

in *levante*, z vzhoda pihajoči
 veter, ki preganja nemirno prebivalstvo.
 V tem letnem času se zdi, da palme ponoči spreminjajo
 barvo;

vidne spremembe na ulicah vznemirjajo tistega,

ki mu je kraj tuj. Kdo tam čaka *nate*?
 Pod uličnimi svetilkami majhni odri
 pričakujejo svoje igralce. Ropotanje posode zgoraj,
 hišne luči v dolini, ki ugašajo,

kovinske rolete se s treskom zapirajo —
 priprave na konec večera.
 Tukaj bo ogenj vedno potreboval novo poleno,
 lonec še en kos mesa, rezino zelenjave.

Svetloba ognja se brezbrizno igra.
 Ob tej uri ni zvoka, ki bi ga bilo mogoče prepoznati,
 v reki ni ničesar, razen kamenja in peska,
 prek katerega se zliva motna voda.

Nočni prizor

Za Billa

Vlak vozi skozi noč,
 skozi predore kot noč,
 prek praznih polj ponoči.
 Stalno drdranje tračnic
 prek vinorodne pokrajine Umbrije
 naju ohranja pozorna, vendar molčeča,
 veter žvižga v kupeju

drugega razreda, naš vlak iz Rima v Terontolo.
 Skozi okna na hodniku vidiva
 dva kroga ognja v vinogradu,
 popolna rdeča loka, zarisana v noč,
 ki brez glasu svetlo gorita.

To je prizor, za katerega oba veva,
 da ne bo nič pomenil ob pripovedovanju,

da bo prozaični ogenj dveh
 krogov sredi noči
 samo še en dogodek, povezan z ničimer.

Ta dogodek navajam
 daleč od dejstva vožnje z vlakom.
 Rdečenje plamenov se nama morda sedaj zdi
 kot barva krajevnega *rubesca*

ali temna rdečica toskanskih vin.
 Toda to ni več pomembno.
 Vlak je pozno ponoči vozil skozi
 vinograde, ki so skrivali popolna kroga
 ognja, in midva, prijatelja in molčeča, sva
 opazovala, kako sta izginila, in takrat nisva rekla nič.
 Dovolj je bilo.

Drevesa različnih podnebij

V družbi ljudi je
 treba nekaj povedati.
 Če si sam, obstaja opazovanje
 večernega neba, čistega
 in modro opranega, barve
 zidov v severnih mestih
 Maroka, čeprav je nebo,
 na katerega mislim, italijansko,
 skozi ogolela rečna drevesa
 v zadnjih dnevih leta.

V New Hampshiru je par prijateljev
 nekega dne skušalo vse popoldne govoriti
 o vsem, kar je bilo resnega
 in neresnega v naših življenjih.
 Hodili smo iz sobe v sobo in končno
 ven in poskušali v gostem
 poletnem novoangleškem brezovem gozdu,
 ki je seval dih praproti
 proti nam, toda vse, kar je nastalo,
 je bil poskus govorjenja in to,
 kot mnoge nedokončane stvari,
 je postalo tisto, kar je pomembno.

Danes zjutraj vsi
 oprezamo za vremenom zunaj,
 za svetlobo poznega popoldneva,
 in za trenutek zadržimo to vednost.
 Decembra tangerska drevesa
 ohranijo več barve kot rimska
 drevesa, ki v sobo spuščajo
 svetlobo, ki razkriva
 preveč skritega spanja,
 kjer je vse porisano,
 kot da bi dejansko kričalo
 skozi skeletasta drevesa.

Epithalamium

Množica na ulicah gre po svojem poslu,
kakor tukaj vselej počnejo, v dežju ali v jasnih,
mrzlih jutrih, preden se trgovine čez poldne zapro.

Zunaj se je skupaj z vsemi drugimi
mogoče predajati brezdelju, gledati skozi šipo in si
zamišljati razvijanje tistega, kar je tako popolno
razstavljeno.

Vzdolž celotne Via di Ripetta, kjer so naše sobe
pripravljene zate, so prižgali drobne oljenke.
Edina informacija, ki jo sedaj še potrebuješ, je,

da so stene lososove barve in da obstajajo preproge,
da se je lažje sprijazniti z jutri. Kuhinja je
uporabna — dovolj za kavo in dober toast.

Hodila bova po mestu, ki nama je tako domače:
Caravaggi v San Luigiju in Piazza del Popolo
in *trattorie*, raztresene po mestu kakor *parmigiano*.

Opozoril sem notarje in priče,
uradnike v Campodogliu in v ambasadi
in urade, ki bodo spraševali, če obstaja karkoli,

kar govori proti temu, kar nameravava početi. Celo
zlate trakove sem opazil na Via Della Croce —
napočil je čas. Čakam te.

Konec Vigilije

Vso noč sem ujet v bobnenje
neprestanega grmenja, preobrnjen lok,
strel nad hribi

zunaj mojega okna. Nocoj ni
nobene možnosti za spanje,
zrak je tako težak,

da je spanje odrinil od mene.
Dež spira mrčes
s sten, najbrž čuti

isto težo in pride ven
iskat olajšanja. V temi
sedim s sijočo svetilko,

podobno lučem, ki prodirajo v temne
kupeje vlakov, ko se ponoči
vijejo skozi pokrajino.

V vsej tej razstavi energije
je nekaj, kar ostaja statično,
kar je mirno in želi samo pričati

o minevanju noči, minevanju nevihte,
navalu mrčesa iz stene,
iz jeze sanj, ki ne spiyo,
mene samega, vzravnane v vlažni postelji,
ki poslušam, opazujem, kako nenavadne sence
begajo po stenah in stropu sobe,

počasi begajo, vzpenjajo se od mene
proti nečemu. Ko vstanem,
ni mogoče v temi nič več videti.

Stopim ven.
Dež je ponehal
in jutranje sonce že

srka nočno zmešnjavo,
ko se smelo vzpenja na nebo,
lasteče si vse.

Prevedel Jure Potokar